

1024

INSTRUKCJA MINISTRA TRANSPORTU DROGOWEGO I LOTNICZEGO

z dnia 23 października 1956 r.

w sprawie sezonowej technicznej obsługi i eksploatacji pojazdów samochodowych.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1955 r. w sprawie używania niektórych pojazdów mechanicznych (Dz. U. Nr 36, poz. 225) zarządza się, co następuje:

§ 1. Jednostki organizacyjne administracji państwowej, gospodarki społecznej oraz organizacji społecznych obowiązane są stosować przy eksploatacji pojazdów samochodowych przepisy niniejszej instrukcji.

§ 2. 1. Obsługa sezonowa ma na celu przygotowanie pojazdu samochodowego do eksploatacji w zmienionych warunkach atmosferycznych, w okresie zimowym i letnim. Przyczepy i naczepy nie podlegają obsłudze sezonowej.

2. Obsługa sezonowa powinna być wykonana na początku i w końcu okresu zimowego, przez który rozumie się okres od 1 listopada do 31 marca każdego roku.

3. Obsługa sezonowa na okres zimowy obejmuje:

- 1) czynności przewidziane dla drugiej obsługi technicznej (II — OT) lub równoznacznej okresowej obsługi technicznej wykonywanej według zaleceń wytwórni (instrukcji fabrycznej),
- 2) przemycie układu chłodzenia i sprawdzenie jego szczelności oraz ewentualne napełnienie mieszanką przeciw zamarzaniu,
- 3) zabezpieczenie silnika przed chłodem,
- 4) zmianę oleju silnikowego i olejów przekładniowych na zimowe oraz przepłukanie miski i układu olejenia silnika,
- 5) przygotowanie prądnicy i akumulatora do pracy w zimie,
- 6) uszczelnienie kabiny kierowcy oraz zabezpieczenie przedniej szyby przed zamarzaniem,
- 7) przygotowanie do uruchomienia urządzeń ogrzewania nadwozia,
- 8) wyposażenie pojazdu w łańcuchy przeciwślizgowe, pokrowiec na chłodnicę, łopatę i kliny pod koła.

4. W okresie zimowym należy zaostrzyć kontrolę technicznej sprawności pojazdów.

5. Obsługa sezonowa w końcu okresu zimowego, czyli obsługa przygotowująca pojazd samochodowy na okres letni, obejmuje:

- 1) czynności przewidziane dla drugiej obsługi technicznej (II — OT) lub równoznacznej obsługi technicznej wykonywanej według zaleceń wytwórni (instrukcji fabrycznej),
- 2) usunięcie i przekazanie do przechowania mieszanki przeciw zamarzaniu wody, przemycie układu chłodzenia i sprawdzenie jego szczelności,
- 3) zmianę oleju silnikowego i olejów przekładniowych na letnie oraz przepłukanie miski i układu olejenia silnika,
- 4) usunięcie rdzy przez oczyszczenie i pomalowanie miejsc, na których wystąpiła w czasie zimy korozja, oraz pomalowanie drewnianych części nadwozia w miejscach odprysków farby,
- 5) zdjęcie i przekazanie do przechowania specjalnego wyposażenia zimowego.

6. Obsługę na okres zimowy należy wykonać przed końcem października, a obsługę w końcu okresu zimowego przed końcem marca każdego roku, niezależnie od przebiegu wykonanego przez pojazd w czasie okresu zimowego.

7. Czas trwania obsługi na początku sezonu zimowego nie powinien w zasadzie przekraczać 3 dni roboczych, a obsługi w końcu sezonu zimowego — 2 dni.

§ 3. 1. Celem zapewnienia właściwej eksploatacji pojazdów samochodowych w okresie zimowym należy przed końcem października wykonać następujące prace:

- 1) uszczelnienie pomieszczeń stacji obsługi, magazynów i biur,
- 2) naprawę lub uzupełnienie w pomieszczeniach (pkt 1) instalacji ogrzewniczej, wodnej, kanalizacyjnej i oświetleniowej; w tym celu przed 15 września każdego roku należy wykonać próbę działania tych urządzeń,
- 3) wyposażenie otwartych miejsc postoju pojazdów samochodowych w środki ocieplające,
- 4) zabezpieczenie pomieszczeń magazynowych paliw napędowych, olejów, smarów i ogumienia przed wpływem niskich temperatur w czasie mrozów,
- 5) zaopatrzenie pojazdów w sprzęt do odśnieżania oraz wyposażenie zimowe,
- 6) wyposażenie apteczek w pojazdach samochodowych w odpowiednie środki na wypadek odmrożenia.

2. Przed okresem zimowym należy wypróbować działanie urządzeń służących do zabezpieczenia eksploatacji i obsługi technicznej pojazdów mających postój na otwartych miejscach.

3. W okresie zimowym należy utrzymywać temperaturę nie niższą niż:

- 1) + 5°C w budynkach przeznaczonych do postoju pojazdów samochodowych,
- 2) + 10°C w magazynach części zamiennych, akcesorii i materiałów naprawczych prócz magazynu ogumienia, w którym dopuszcza się temperaturę nie niższą niż + 6°C,
- 3) + 15°C w pomieszczeniach stacji obsługi, z wyjątkiem pomieszczeń lakierni, w której temperatura nie powinna być niższa niż + 20°C.

4. Place postojowe oraz drogi dojazdowe należy zabezpieczyć przed gromadzeniem się wody z opadów atmosferycznych.

§ 4. 1. W celu uruchomienia pojazdów samochodowych na otwartych miejscach postoju, przy temperaturze poniżej 0°C, należy przed rozruchem ogrzewać kadłuby mechanizmów zawierających zakrzepły olej lub smar, a do układu chłodzącego silniki chłodzone wodą wlewać wrzącą wodę.

2. Jednostkom posiadającym więcej niż 10 samochodów i ciągników zaleca się w razie trudności przy rozruchu silników stosowanie specjalnej rozruchowej baterii akumulatorów o dużej mocy.

3. Przy temperaturze poniżej — 10° C zaleca się, po powrocie na otwarte miejsce postoju, spuścić gorący olej z miski

olejowej silnika i przechować go w ciepłym miejscu aż do chwili ponownego rozruchu. Bezpośrednio przed wlewaniem oleju do miski silnika zaleca się podgrzać olej (np. wstawić naczynie z olejem do naczynia z wrzącą wodą). Przy wypuszczeniu, przechowywaniu, podgrzewaniu i wlewaniu oleju należy nie dopuszczać do zanieczyszczeń oleju.

4. Nie wolno uruchamiać pojazdów bez zastosowania ogrzewania (ust. 1), a w szczególności nie wolno uruchamiać ich przez holowanie innym pojazdem.

5. Na okres zimowy zaleca się umieszczać akumulatory w drewnianych skrzynkach o podwójnych ściankach, a przestrzeń między ściankami wypełniać materiałem izolacyjnym (np. papierem, watą szklaną, wołłokiem itp.). W razie postoju pojazdu dłużej niż 12 godzin na otwartym miejscu w temperaturze poniżej -15°C akumulator należy wymontować i przechować w ciepłym miejscu.

6. W razie braku urządzenia ogrzewającego przednią szybę pojazdu samochodowego zaleca się podczas mrozu stosować środki przeciw „poceniu się” i obmarzaniu szyby (np. nasycony roztwór soli kuchennej, zmieszany w proporcji 1:3 z gliceryną, naniesiony cienką warstwą na wewnętrzną stronę szyby zapewnia pełną widoczność w ciągu paru godzin).

7. Podczas jazdy temperatura wody chłodzącej nie powinna być niższa niż 85°C . W celu utrzymania tej temperatury należy stosować osłonę chłodnicy i zamykać ją całkowicie przed chłodnicą podczas przerwy w jeździe.

8. Na pojazdach z silnikiem o zaplonie samoczynnym, zasilanych olejem napędowym, zaleca się osłaniać odkryte przewody paliwowe izolacją cieplną.

9. Na śliskiej jezdni należy:

- 1) ruszać ostrożnie powoli włączając sprzęgło,
- 2) podczas jazdy nie zwiększać nagle szybkości,
- 3) nie hamować gwałtownie,
- 4) zachować największą ostrożność na zakrętach drogi,
- 5) posługiwać się częściej niż zwykle niższymi biegami,
- 6) zatrzymywać się, o ile możliwości, tylko na drodze lub ulicy bez pochylenia; w razie gdy zachodzi konieczność zatrzymania się na pochyleniu, należy podłożyć pod koła przygotowane w tym celu drewniane kliny. Przed ruszeniem w górę zaleca się podsypać pod koła napędowe piasku, żwiru, popiołu itp.,
- 7) zwiększyć odległość pomiędzy pojazdami jadącymi jeden za drugim ze względu na zwiększoną długość drogi hamowania na śliskiej jezdni,
- 8) zachować ostrożność przy wjeździe z oświetlonej słońcem drogi na zacienioną, ze względu na niebezpieczeństwo gołoledzi w miejscach zacienionych,
- 9) ograniczyć, a przy gołoledzi całkowicie zaniechać stosowania przyczep.

10. Nie należy wjeżdżać na drogi pokryte warstwą śniegu o grubości 20 cm lub więcej bez użycia łańcuchów przeciwślizgowych, a z łańcuchami — na drogę pokrytą warstwą śniegu o grubości powyżej 40 cm.

11. Po powrocie na otwarte miejsce postoju pojazdu należy:

- 1) zwolnić hamulec ręczny i podsunąć drewniane kliny pod koła,
- 2) spuścić wodę z chłodnicy w ten sposób, by nie ściekała pod koła (ewentualnie spuszczać wodę do wiadra) i wszystkie kurki spustowe pozostawić otwarte, następnie na chwilę uruchomić silnik, by pozostała woda spięnęła z układu chłodzenia,
- 3) w razie potrzeby spuścić z miski olejowej silnika olej, zanim ostygnie (ust. 3),
- 4) odvodnić zbiornik sprężonego powietrza (w pojazdach z powietrznymi hamulcami),
- 5) w razie potrzeby wyjąć akumulator (ust. 5),
- 6) usunąć śnieg i lód z kół, drążków kierowniczych i cięgieł.

12. W razie postoju przymusowego na otwartym miejscu należy ustawić pojazd, o ile to możliwe, na miejscu ochronionym od wiatru, podsypać pod koła piasku, żwiru lub podłożyć słomę, deski itp., by koła nie przymarzły, chłodnicę i silnik starannie okryć brezentem lub innym przykryciem oraz zasłonić prześwit pod silnikiem słomą lub chrustem, a ponadto wykonać czynności wymienione w ust. 11 pkt 1, 2 i 4.

13. W okresie zimowym należy korzystać z komunikatów podających prognozę pogody i natychmiast stosować środki zaradcze w razie zapowiedzi silnego mrozu lub opadów śnieżnych. Komunikaty o stanie pogody należy podawać do wiadomości kierowców.

§ 5. Stosowanie paliw, olejów, smarów i płynu hamulcowego w okresie zimowym i letnim powinno odbywać się ściśle według wskazówek dostawcy (Centralnego Zarządu Przedsiębiorstw Obrotu Produktami Naftowymi „CPN”).

§ 6. We wszystkich jednostkach organizacyjnych należy prowadzić wewnętrzną kontrolę stosowania przepisów niniejszej instrukcji.

§ 7. Za ściśle wykonanie przepisów niniejszej instrukcji odpowiedzialni są kierownicy jednostek samochodowych, kierowcy pojazdów samochodowych w zakresie przygotowania i użytkowania pojazdów (§§ 2 i 4) oraz osoby obowiązane do sprawowania nadzoru i kontroli.

§ 8. Tracą moc zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego:

- 1) z dnia 20 marca 1951 r. zatwierdzające instrukcję o przygotowaniu do eksploatacji pojazdów samochodowych w okresie letnim (Monitor Polski Nr A-28, poz. 365),
- 2) z dnia 25 września 1951 r. w sprawie zatwierdzenia instrukcji o przygotowaniu i eksploatacji pojazdów samochodowych w okresie zimowym (Monitor Polski Nr A-88, poz. 1218).

§ 9. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Transportu Drogowego i Lotniczego: w z. *J. Burgin*